

ДОКЛАД

**ОТ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА**

**ОТНОСНО ЧЛ. 30 ОТ НАРЕДБАТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПЛАСТМАСОВИ
ПРОДУКТИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА**

София

УВОД

Докладът се изготвя от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) съгласно чл. 30 от Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (Наредбата), приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г. (обн. ДВ бр. 91 от 02.11.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г.). Настоящият доклад е първия, който се изготвя след влизане в сила на Наредбата.

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ В НАРЕДБАТА

1. Цел на Наредбата

С наредбата се определят:

1. мерките за постигане на устойчиво намаляване на употребата на определени пластмасови продукти за еднократна употреба (ППЕУ);
2. изискванията към определени ППЕУ;
3. изискванията за маркировка към определени ППЕУ;
4. мерките за носене на разширена отговорност от производители на ППЕУ и риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса, както и задълженията им за разделно събиране и рециклиране на ППЕУ;
5. отговорността за почистване на замърсяване с отпадъци от ППЕУ и риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса;
6. мерките за повишаване на осведомеността на потребителите на определени ППЕУ и риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса.

Наредбата има за цел да се предотврати и намали въздействието на определени ППЕУ и риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса, върху околната среда и по-специално върху водната среда и върху здравето на човека, както и да се насърчи преходът към кръгова икономика с иновативни и устойчиви бизнес модели, продукти и материали с цел ефикасно функциониране на вътрешния пазар на Европейския съюз (ЕС).

Наредбата се прилага за:

1. пластмасови продукти за еднократна употреба по приложение № 1;
2. продукти, изработени от оксо-разградима пластмаса;
3. риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса.

Не се допуска пускането на пазара на:

1. пластмасови продукти за еднократна употреба по приложение № 1, част Б;
2. продукти, изработени от оксо-разградима пластмаса.

2. Обхват на Наредбата

Наредбата се прилага за:

1. пластмасови продукти за еднократна употреба по приложение № 1;
2. продукти, изработени от оксо-разградима пластмаса;
3. риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса.

Не се допуска пускането на пазара на:

1. пластмасови продукти за еднократна употреба по приложение № 1, част Б;
2. продукти, изработени от оксо-разградима пластмаса.

II. ПРЕГЛЕД НА СИТУАЦИЯТА В СТРАНАТА

Производителите на продукти по приложение № 1, част А, ежегодно до 31 март представят на изпълнителния директор на ИАОС информация по образец съгласно приложение № 2 за пуснатите на пазара количества в тонове за предходната година.

Първото докладване се извършва през 2023 г. за отчетната 2022 г.

Производителите на ППЕУ по приложение № 1, част Ж, и на риболовни съоръжения, съдържащи пластмаса, прилагат с цел намаляване на отпадъците от тези продукти мерки за информиране на потребителите относно:

1. наличността на алтернативи за многократно използване, системи за повторно използване и варианти за управление на отпадъците за ППЕУ по приложение № 1, част Ж, и за риболовните съоръжения, съдържащи пластмаса, както и за най-добрите практики за добро управление на отпадъците;

2. въздействието на замърсяването и на други неправилни начини за обезвреждане на отпадъците от ППЕУ по приложение № 1, част Ж, и на риболовните съоръжения, съдържащи пластмаса, върху околната среда и по-специално върху морската среда, и

3. въздействието на неправилните начини за обезвреждане на ППЕУ по приложение № 1, част Ж, и на риболовните съоръжения върху канализационната мрежа.

Мерките се изпълняват индивидуално от лицата или колективно чрез сдруженията на производителите и браншовите организации, в които участват. Когато мерките се изпълняват колективно, информацията се подава от съответното сдружение или браншова организация, като се посочват поименно всички участващи дружества.

В изпълнение на чл. 23, ал. 3 от Наредбата в ИАОС е представена информация за 2022 г. за проведените действия, активности и кампании за повишаване на общественото съзнание за въздействието на ППЕУ върху околната среда както от браншови организации, така и от лица, които изпълняват мерките индивидуално:

1. Проведени кампании и обучения;

2. Публикуване на информация в интернет страниците на организациите – брошури, информационни табели, видеоклипове; информация за клиенти, доставчици и други заинтересовани лица относно ползите от разделното събиране и необходимостта от последващо рециклиране;

3. Поставяне на информационни табели, предназначени за крайния потребител, съдържащи:

- единична цена на предлаганите ППЕУ;

- въздействието на ППЕУ върху околната среда;

- възможни алтернативи на използваните ППЕУ;

4. Разработване на специализирани съдове за събиране на PET бутилки на обществени места;

5. Организиране на конференции и уебинари, ефирно участие в национални медии.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 45, ал. 1, т. 13 от Закона за управление на отпадъците изпълнителния директор на изпълнителна агенция по околна среда води публичен регистър на лицата, които пускат на пазара опаковани стоки. Регистърът е реализиран като функционалност на Национална информационна система „Отпадъци“ през 2022 г., като до момента в него са регистрирани 2 600 лица, пускащи на пазара опаковани стоки и ППЕУ.

III. КОЛИЧЕСТВЕНИ ДАННИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБАТА

Производителите на продукти по приложение № 1, част А, ежегодно до 31 март представят на изпълнителния директор на ИАОС информация по образец съгласно приложение № 2 за пуснатите на пазара количества в тонове за предходната година.

Първото докладване се извършва през 2023 г. за отчетната 2022 г.

Формат за докладване на данните за ППЕУ, пуснати на пазара, съгласно Приложение II от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията			
	Тегло на пластмасата, т	Общо тегло, т	Продукти, хиляди единици
Пластмасови чаши за напитки за еднократна употреба, вкл. техните капаци и капачки, посочени в част А, т. 1) от приложението към Директива (ЕС) 2019/904, произведени изцяло от пластмаса	706,506	706,506	205438
Пластмасови съдове за храна за еднократна употреба, вкл. техните капаци и капачки, посочени в част А, т. 2) от приложението към Директива (ЕС) 2019/904, произведени изцяло от пластмаса	2198,405	2198,405	239452
Пластмасови чаши за напитки за еднократна употреба, вкл. техните капаци и капачки, посочени в част А, т. 1) от приложението към Директива (ЕС) 2019/904, произведени отчасти от пластмаса	9,430	135,782	22273
Пластмасови съдове за храна за еднократна употреба, вкл. техните капаци и капачки, посочени в част А, т. 2) от приложението към Директива (ЕС) 2019/904, произведени отчасти от пластмаса	21,139	170,299	15721

Източник: ИАОС

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съгласно Приложение I от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията, за изчисляване на намаляването на потреблението на ППЕУ, за референтна година е посочена календарната 2022 г. Предвид това за отчетната 2022 г. не следва да бъде изчислявано намалението на потреблението на ППЕУ, както и мерките за намаляване на вредното въздействие върху околната среда.